

Suvestinė redakcija nuo 2001-07-01 iki 2004-08-21

Nutarimas paskelbtas: Žin. 1995, Nr. [32-751](#), i. k. 0951100NUTA00000500

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

N U T A R I M A S

DĖL MIŠKŲ PRIEŠGAISRINĖS APSAUGOS TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

1995 m. balandžio 7 d. Nr. 500

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos miškų įstatymo (Žin., 1994, Nr. [96-1872](#); 2001, Nr. [35-1161](#)) 18 straipsnio 1 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Preambulės pakeitimai:

Nr. [784](#), 2001-06-26, Žin., 2001, Nr. 56-1996 (2001-06-30), i. k. 1011100NUTA00000784

1. Patvirtinti Miškų priešgaisrinės apsaugos taisykles (pridedama).
2. Pripažinti netekusiu galios Lietuvos Ministrų Tarybos 1971 m. rugpjūčio 17 d. nutarimą Nr. 343 „Dėl priemonių priešgaisrinei miškų apsaugai stiprinti“ (Žin., 1971, Nr. 26- 197; 1977, Nr. 28-375; 1978, Nr. 9-113; 1983, Nr. 6-66; 1985, Nr. 20-224).

MINISTRAS PIRMININKAS

ADOLFAS ŠLEŽEVIČIUS

MIŠKŲ ŪKIO MINISTRAS

ALBERTAS VASILIAUSKAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
1995 m. balandžio 7 d. nutarimu Nr. 500

Miškų priešgaisrinės apsaugos taisyklės

Bendroji dalis

1. Lietuvos Respublikos teritorijos miškuose taikoma vientisa valstybinė priešgaisrinių priemonių sistema, apimanti stebėjimo, profilaktines ir priešgaisrines saugos priemones. Svarbiausieji šios sistemos tikslai yra mažinti miško gaisrų (toliau vadinama – gaisrai) pavojų, vykdyti jų prevenciją, didinti medynų atsparumą gaisrams, prognozuoti, stebėti ir gesinti gaisrus.

2. Šios taisyklės privalomos miško valdytojams, savininkams, naudotojams ir lankytojams

Punkto pakeitimai:

Nr. [784](#), 2001-06-26, *Žin.*, 2001, Nr. 56-1996 (2001-06-30), i. k. 1011100NUTA00000784

3. Miškų urėdijos, valstybiniai parkai ir savivaldybės skiria lėšų stebėjimo, profilaktinėms, priešgaisrinės saugos ir gaisrų gesinimo priemonėms visose miško valdose.

4. Miško valdytojai ir savininkai privalo vykdyti miškotvarkos projekte numatytas miško priešgaisrinės apsaugos priemones

Punkto pakeitimai:

Nr. [784](#), 2001-06-26, *Žin.*, 2001, Nr. 56-1996 (2001-06-30), i. k. 1011100NUTA00000784

5. Miškų priešgaisrinę priežiūrą (kontrolę) visuose Lietuvos Respublikos miškuose vykdo valstybiniai miškų pareigūnai ir valstybiniai saugomų teritorijų pareigūnai kartu su valstybinės priešgaisrinės priežiūros pareigūnais

Punkto pakeitimai:

Nr. [784](#), 2001-06-26, *Žin.*, 2001, Nr. 56-1996 (2001-06-30), i. k. 1011100NUTA00000784

6. Valstybiniai miškų pareigūnai, valstybiniai saugomų teritorijų pareigūnai ir valstybinės priešgaisrinės priežiūros pareigūnai turi teisę sustabdyti arba uždrausti neteisėtą ūkinę veiklą miško valdoje, kurioje nesilaikoma šių taisyklių

Punkto pakeitimai:

Nr. [784](#), 2001-06-26, *Žin.*, 2001, Nr. 56-1996 (2001-06-30), i. k. 1011100NUTA00000784

7. Miško valdytojai, savininkai (jų įgalioti asmenys) privalo supažindinti miško naudotojus su šiomis taisyklėmis, mokyti, kaip elgtis kilus miške gaisrui.

8. Kontroliuodami, kaip laikomasi šių taisyklių, valstybiniai miškų pareigūnai ir valstybiniai saugomų teritorijų pareigūnai, parodę valstybinio miškų pareigūno ar valstybinio saugomų teritorijų pareigūno pažymėjimą, turi teisę įstatymų numatytais atvejais miške stabdyti transportą ir tikrinti asmens dokumentus

Punkto pakeitimai:

Nr. [784](#), 2001-06-26, *Žin.*, 2001, Nr. 56-1996 (2001-06-30), i. k. 1011100NUTA00000784

Bendrieji reikalavimai

9. Gaisrams kilti palankiu laikotarpiu (pavasariį ištirpus miške sniegui ir iki prasidedant lietingiems rudens orams ar iškrintant sniegui) draudžiama:

9.1. naudotis atvira ugnimi (kurti laužus, deginti šiukšles), mėtyti neužgesintus degtukus, nuorūkas ir kitus daiktus, galinčius sukelti gaisrą, miške ir arčiau kaip 50 metrų iki jo ribos;

9.2. deginti žolę, šiaudus miško žemėje ir žemės ūkio plotuose (pievose, ganyklose, ražienose ir panašiai);

9.3. medžioti šoviniais, užkimštais įsidegančios medžiagos kamščiais;

9.4. važinėti miškuose transporto priemonėmis su vidaus degimo varikliais ne keliais arba ten, kur įvažiuoti nustatytą tvarka uždrausta (išskyrus miškų ir specialiųjų tarnybų transportą ir asmenis, turinčius miško valdytojų ar savininkų išduotus leidimus);

9.5. pilti degalus miške į mašinų bakus, naudotis transporto priemonėmis su vidaus degimo varikliais, jeigu netvarkinga jų kuro tiekimo sistema, duslintuvai ir panašiai.

10. Gaisrams kilti palankiu laikotarpiu laužus galima kurti tik specialiai įrengtose poilsiaviečių laužavietėse, kurios pažymėtos atitinkamu ženklu. Kitose vietose kurti laužus, stovyklauti, rengti masinius kultūros, sporto ir kitus renginius galima tik gavus miško valdytojų ir savininkų rašytinį sutikimą. Laužavietės įrengiamos aikštelėse, esančiose ne arčiau kaip per 5 metrus nuo medžių kamienų ir apsuptose 0,5 metro pločio mineralizuota (iki mineralinio dirvožemio sluoksnio išvalyta) juosta. Baigus kūrenti laužą, reikia jį kruopščiai užpilti žemėmis arba vandeniu, kol jis visiškai nustos rusenęs.

11. Miške draudžiama palikti šiukšles, tepaluotus skudurus, buitines ar statybines atliekas, įrengti sąvartynus miške ir arčiau kaip 100 metrų nuo jo ribos

Punkto pakeitimai:

Nr. [784](#), 2001-06-26, Žin., 2001, Nr. 56-1996 (2001-06-30), i. k. 1011100NUTA00000784

12. Esant padidintam gaisrų pavojui, savivaldybių vykdomosios institucijos miškų urėdijų ir valstybinių parkų direkcijų ar privačių miškų savininkų teikimu, o miestų miškuose – be šio teikimo gali laikinai uždrausti ar apriboti fizinių asmenų lankymąsi visuose miškuose bei vaistažolių, grybų, uogų ir kitų miško išteklių naudojimą

Punkto pakeitimai:

Nr. [784](#), 2001-06-26, Žin., 2001, Nr. 56-1996 (2001-06-30), i. k. 1011100NUTA00000784

13. Jeigu dirbant miškuose ar objektuose, kurie ribojasi su miškais (tiesiant kelius, dujotiekius, naftotiekius, elektros tiekimo, ryšių linijas, įrengiant kitas komunikacijas), prireikia naudotis atvira ugnimi, privaloma:

13.1. suderinti darbų vykdymą su miško valdytojais ar miško savininkais

Punkto pakeitimai:

Nr. [784](#), 2001-06-26, Žin., 2001, Nr. 56-1996 (2001-06-30), i. k. 1011100NUTA00000784

13.2. atviros ugnies naudojimo vietose ir 2–3 metrų spinduliu nuo jų pašalinti iki mineralinio dirvožemio sluoksnio augalinę dangą ir kitas degias medžiagas (pakritas, paklotę ir kita);

13.3. imtis visų atsargumo priemonių gaisrui išvengti;

13.4. darbų vykdymo vietas aprūpinti būtinomis gaisrų gesinimo priemonėmis: gesintuvais, kastuvais, kirviais, pjūklais.

Priešgaisrinių juostų įrengimo bendrieji reikalavimai

14. Miškai skirstomi degumo klasėmis pagal šių taisyklių priedą. Priešgaisrinės juostos įrengiamos I – III degumo klasių miškuose. Priešgaisrinės juostos yra šios:

14.1. mineralizuotos juostos, kuriose degiosios medžiagos pašalintos iki mineralinio dirvožemio sluoksnio. Jos įrengiamos 2–4 metrų pločio (priklausomai nuo degiųjų medžiagų sudėties ir išsidėstymo) ir atskiria miškus nuo galimų ugnies židinių bei stabdo požeminių gaisrų plitimą. Mineralizuotas juostas atstoja miško keliai be degiųjų medžiagų;

14.2. lapuočių medžių juostos, formuojamos 10–50 metrų pločio (priklausomai nuo jų paskirties). Šių medžių juostose pašalinamos išvartos, surenkamos šakos;

14.3. spygliuočių medžių juostos, formuojamos 10–50 metrų pločio. Šios juostos išvalomos, iškertamas spygliuočių trakas ir pomiškis, nugenimos spygliuočių medžių šakos iki 1,5 metro aukščio. Iškirtus spygliuočių medynus, formuojamos lapuočių medžių juostos.

15. Priešgaisrinės juostos įrengiamos:

15.1. prie geležinkelių. Mineralizuotos juostos įrengiamos laikantis geležinkelio priklausančio miško ruožo ribų. Tarp geležinkelio ir mineralizuotos juostos formuojamos

priešgaisrinės medžių juostos. Sausuose spygliuočių miškuose iki 5 metrų nuotoliu viena nuo kitos įrengiamos dvi mineralizuotos juostos;

15.2. prie valstybinės ir vietinės reikšmės kelių. Mineralizuotos juostos įrengiamos 2–5 metrų nuotoliu nuo griovio ar kelio pakraščio, o už jų formuojamos 10–20 metrų pločio priešgaisrinės medžių juostos

Punkto pakeitimai:

Nr. [784](#), 2001-06-26, Žin., 2001, Nr. 56-1996 (2001-06-30), i. k. 1011100NUTA00000784

15.3. prie kvartalinių linijų, sudarant uždarus 50–100 hektarų sklypus. Kvartalinės linijos mineralizuojamos ir abiejose jų pusėse formuojamos 10 metrų pločio priešgaisrinės medžių juostos;

15.4. kvartalų viduje prie miško kelių ar mineralizuotų juostų, sudarant mažesnius uždarus sklypus. Abiejose kelio ar mineralizuotos juostos pusėse formuojamos 5–10 metrų pločio priešgaisrinės medžių juostos;

15.5. prie kitų galimų gaisro kilimo vietų (karinių poligonų ir karinio mokymo teritorijų ribų, stovyklaviečių, verslo įmonių, sandėlių ir panašiai). Mineralizuota juosta rengiama ties miško riba, o už jos formuojama 10–15 metrų pločio priešgaisrinė medžių juosta.

Punkto pakeitimai:

Nr. [784](#), 2001-06-26, Žin., 2001, Nr. 56-1996 (2001-06-30), i. k. 1011100NUTA00000784

Generalinės miškų urėdijos prie Aplinkos ministerijos, miškų urėdijų ir valstybinių parkų funkcijos

Pakeistas skirsnio pavadinimas:

Nr. [784](#), 2001-06-26, Žin., 2001, Nr. 56-1996 (2001-06-30), i. k. 1011100NUTA00000784

16. Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos:

16.1. rengia vientisą valstybinę priešgaisrinių priemonių sistemą, kuri apima stebėjimo, profilaktines ir priešgaisrinės saugos priemones; kartu su savivaldybėmis organizuoja šios sistemos įgyvendinimą

Punkto pakeitimai:

Nr. [784](#), 2001-06-26, Žin., 2001, Nr. 56-1996 (2001-06-30), i. k. 1011100NUTA00000784

16.2. organizuoja miško gaisrų prognozavimą ir apie jų pavojų informuoja Lietuvos Respublikos gyventojus per įvairias informacijos priemones (radiją, televiziją, spaudą).

Punkto pakeitimai:

Nr. [784](#), 2001-06-26, Žin., 2001, Nr. 56-1996 (2001-06-30), i. k. 1011100NUTA00000784

17. Miškų urėdijos ir valstybiniai parkai privalo:

17.1. kontroliuoti, kaip miško naudotojai ir lankytojai laikosi šių taisyklių valstybiniuose miškuose

Punkto pakeitimai:

Nr. [784](#), 2001-06-26, Žin., 2001, Nr. 56-1996 (2001-06-30), i. k. 1011100NUTA00000784

17.2. organizuoti galimų gaisro kilimo vietų stebėjimą;

17.3. kasmet, iki gaisrams kilti palankaus laikotarpio pradžios, organizuoti gaisrinės technikos, gaisrų stebėjimo bokštų remontą, suformuoti priešgaisrines komandas, aprūpinti jas gaisrų gesinimo ir ryšių priemonėmis. Prireikęs atnaujinti mineralizuotas juostas, pašalinti iš jų degiąsias medžiagas. Sudaryti (jeigu reikia – patikslinti) operatyvinius gaisrų gesinimo planus, juos suderinti su miestų, rajonų priešgaisrinėmis gelbėjimo, civilinės saugos tarnybomis

Punkto pakeitimai:

Nr. [784](#), 2001-06-26, Žin., 2001, Nr. 56-1996 (2001-06-30), i. k. 1011100NUTA00000784

17.4. vykdyti aiškinamąjį darbą, įrengti priešgaisrinius kelius, priešgaisrines juostas, vandens telkinius, kelius gaisriniais automobiliams privažiuoti iki jų ir esamų natūralių vandens telkinių bei kita.

Reikalavimai miško savininkams

18. Miško savininkai privalo:

18.1. savo lėšomis įrengti, atnaujinti ir prižiūrėti mineralizuotas ir priešgaisrines juostas (pagal šių taisyklių 14 ir 15 punktų reikalavimus), laužavietes, poilsio aikšteles, valyti mišką ir panašiai;

18.2. kontroliuoti, kad šių taisyklių laikytųsi miško naudotojai ir lankytojai;

18.3. pastebėję gaisrą, nedelsdami informuoti priešgaisrinę gelbėjimo ir savivaldybės priešgaisrinę tarnybą (toliau vadinama – priešgaisrinės apsaugos tarnybos), miško valdytojus ir savivaldybę, pradėti jį gesinti savo jėgomis

Punkto pakeitimai:

Nr. [784](#), 2001-06-26, Žin., 2001, Nr. 56-1996 (2001-06-30), i. k. 1011100NUTA00000784

Reikalavimai miško naudotojams

19. Kirsdami medynus, miško naudotojai privalo išvalyti kirtavietes leidime kirsti mišką nurodytu būdu ir laiku

Punkto pakeitimai:

Nr. [784](#), 2001-06-26, Žin., 2001, Nr. 56-1996 (2001-06-30), i. k. 1011100NUTA00000784

20. Degindami kirtimo liekanas, miško naudotojai privalo laikytis šių reikalavimų:

20.1. vykdyti šiuos darbus tik lietingomis, apsiniaukusiomis ir nevėjuotomis dienomis, kai nėra pavojaus kilti gaisrui;

20.2. iš anksto pranešti miško valdytojams ar savininkams tikslų šių darbų laiką ir vietą

Punkto pakeitimai:

Nr. [784](#), 2001-06-26, Žin., 2001, Nr. 56-1996 (2001-06-30), i. k. 1011100NUTA00000784

20.3. kurti laužus ne arčiau kaip 10 metrų nuo medynų ribos, pavienių medžių ar pomiškio grupių;

20.4. laikytis šių taisyklių 10 punkte išdėstytų nurodymų.

21. Durpinių augaviečių ir viržynų kirtavietėse kirtimo liekanas deginti draudžiama.

22. Gaisrams kilti palankiu laikotarpiu miško kirtėjai ir kiti miške dirbantys darbininkai privalo turėti būtiniausias gaisro gesinimo priemones: kastuvus, kirvius, pjūklus ir nedelsdami gesinti pastebėtus gaisrus

Punkto pakeitimai:

Nr. [784](#), 2001-06-26, Žin., 2001, Nr. 56-1996 (2001-06-30), i. k. 1011100NUTA00000784

23. Miško naudotojai apie pastebėtus gaisrus turi pranešti priešgaisrinės apsaugos tarnyboms.

Durpynų naudojimo reikalavimai

24. Durpynų, kurie ribojasi su miškais, valdytojai, savininkai ir naudotojai privalo:

24.1. durpyno teritorijos pakraščiu prie miško įrengti 50 metrų pločio priešgaisrinį ruožą. Šiame ruože iškertami spygliuočių medžiai, pomiškis ir trakas, ruožas išvalomas ir jo vidiniu pakraščiu iškasamas tokio gylio griovys, kad jo dugnas siektų mineralinį gruntą arba gaisrams kilti palankiu laikotarpiu jame nuolat būtų vandens. Išoriniu griovio pakraščiu įrengiamas kelias ir pervažos gaisriniais automobiliams. Durpyno teritorijoje durpes galima sandėliuoti ne arčiau kaip 50 metrų nuo priešgaisrinio ruožo griovio;

24.2. gaisrams kilti palankiu laikotarpiu organizuoti durpynuose budėjimą;

24.3. gesinti gaisrus.

25. Be šių taisyklių, durpynuose būtina laikytis Durpynų priešgaisrinės saugos taisyklių (PST-04-95).

Reikalavimai geležinkeliams

26. Kai geležinkeliai nutiesti per miškus, geležinkelių tarnybos privalo įrengti pagal šių taisyklių 14 ir 15.1 punktų reikalavimus priešgaisrinės juostas ir jas prižiūrėti.

27. Važiuojant per miškus, draudžiama išmesti iš traukinio neužgesintas nuorūkas, degtukus, degančias angliš, šlaką ir kitus daiktus, galinčius sukelti gaisrą.

28. Apie pastebėtus gaisrus geležinkelio darbuotojai turi nedelsdami pranešti priešgaisrinės apsaugos tarnyboms, miško valdytojams, savininkams, savivaldybei

Punkto pakeitimai:

Nr. [784](#), 2001-06-26, Žin., 2001, Nr. 56-1996 (2001-06-30), i. k. 1011100NUTA00000784

Reikalavimai miško lankytojams

29. Miško lankytojai privalo:

29.1. laikytis šių taisyklių;

29.2. apie pastebėtus gaisrus nedelsdami pranešti priešgaisrinės apsaugos tarnyboms, miško valdytojams, savininkams, savivaldybei

Punkto pakeitimai:

Nr. [784](#), 2001-06-26, Žin., 2001, Nr. 56-1996 (2001-06-30), i. k. 1011100NUTA00000784

29.3. padėti gesinti aptiktus gaisrus.

Gaisrų gesinimo organizavimas

30. Gaisrai gesinami miškų urėdijų, valstybinių parkų ir kitų miško valdytojų priešgaisrinių komandų, Lietuvos kariuomenės dalinių, savivaldybių ir priešgaisrinės apsaugos tarnybų jėgomis.

31. Miškų urėdijų, valstybinių parkų ir kitų miško valdytojų priešgaisrinės komandos privalo gesinti kilusius gaisrus joms priskirtuose valstybiniuose, privačiuose miškuose ir apie kiekvieną gaisrą priešgaisrinių komandų budėtojai turi nedelsdami informuoti priešgaisrinės apsaugos tarnybas. Gavusios pranešimą apie gaisrą, priešgaisrinės apsaugos tarnybos privalo pranešti priešgaisrinių komandų budėtojams.

32. Kai gaisrai plisdami sukelia ekstremalią situaciją ir jiems užgesinti miškų urėdijų, valstybinių parkų ir kitų miško valdytojų bei miestų (rajonų) priešgaisrinės apsaugos tarnybų pajėgų nepakanka, gaisrų gesinimą apskrities lygiu organizuoja apskrities ekstremalių situacijų valdymo centras (valstybiniu lygiu – Lietuvos Respublikos Vyriausybės ekstremalių situacijų komisija) per Generalinę miškų urėdiją prie Aplinkos ministerijos, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentą prie Vidaus reikalų ministerijos ir Civilinės saugos departamentą prie Krašto apsaugos ministerijos

Punkto pakeitimai:

Nr. [784](#), 2001-06-26, Žin., 2001, Nr. 56-1996 (2001-06-30), i. k. 1011100NUTA00000784

33. Organizuodami gaisrų gesinimą, valstybiniai miškų pareigūnai ir valstybiniai saugomų teritorijų pareigūnai, taip pat priešgaisrinės komandos turi teisę nemokamai naudotis kitoms įstaigoms, įmonėms ir organizacijoms priklausančiomis ryšio priemonėmis

Punkto pakeitimai:

Nr. [784](#), 2001-06-26, Žin., 2001, Nr. 56-1996 (2001-06-30), i. k. 1011100NUTA00000784

34. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos, Civilinės saugos departamento prie Krašto apsaugos ministerijos padaliniai ir krašto apsaugos savanorių pajėgos gaisrus gesina derindami veiksmus su miško valdytojų priešgaisrinėmis komandomis

Punkto pakeitimai:

Nr. [784](#), 2001-06-26, Žin., 2001, Nr. 56-1996 (2001-06-30), i. k. 1011100NUTA00000784

Atsakomybė už šių taisyklių pažeidimus

35. Asmenys, pažeidę šias taisykles, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka

Punkto pakeitimai:

Nr. [784](#), 2001-06-26, Žin., 2001, Nr. 56-1996 (2001-06-30), i. k. 1011100NUTA00000784

36. Paskirta bauda už šių taisyklių pažeidimus neatleidžia nuo pareigos pašalinti pažeidimus per nustatytą laiką.

Miškų priešgaisrinės apsaugos taisyklių
priedas

Miškų skirstymas degumo klasėmis

Degumo klasė	Medynų charakteristika	Galimo gaisro rūšis
I		
(didelio gamtinio degumo miškai)	spygliuočių jaunuolynai iki 40 metų (Š, N ir L hidrotopų ir visų trofotopų augavietėse); pušynai ir eglynai (Š, N, L hidrotopų ir a, b trofotopų augavietėse)	per visą gaisrams kilti palankų laikotarpį galimi žemutiniai ir viršutiniai gaisrai
II		
(vidutinio gamtinio degumo miškai)	spygliuočių jaunuolynai iki 40 metų (U, P hidrotopų ir visų trofotopų augavietėse); pušynai ir eglynai (Š, N, L hidrotopų ir c, d, f trofotopų augavietėse); lapuočių medynai (Š, N hidrotopų ir a, b trofotopų augavietėse); nusaustų augaviečių medynai	ilgiau užsitęsęs sausringam laikotarpiui, galimi žemutiniai, spygliuočių medynuose – ir viršutiniai gaisrai, nusaustų augaviečių medynuose – durpiniai požeminiai gaisrai
III		
(mažo gamtinio degumo miškai)	lapuočių medynai (Š, N hidrotopų ir c, d, f trofotopų augavietėse); lapuočių medynai (L hidrotopo ir visų trofotopų augavietėse); visų rūšių medynai (U ir P hidrotopų augavietėse)	stichinės nelaimės sąlygomis dėl užsitęsusios sausros galimi žemutiniai ir durpiniai požeminiai gaisrai

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [784](#), 2001-06-26, Žin., 2001, Nr. 56-1996 (2001-06-30), i. k. 1011100NUTA00000784

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995 m. balandžio 7 d. nutarimo Nr. 500 "Dėl Miškų priešgaisrinės apsaugos taisyklių patvirtinimo" dalinio pakeitimo